

APOŠTOLSKÁ KONSTITUCE *ANGLICANORUM COETIBUS*

V nedávné době z popudu Ducha Svatého skupiny anglikánů vícekrát naléhavě žádaly, aby byly i korporativně přijímány do plného katolického společenství. Apoštolský stolec jejich žádosti přijímal příznivě. Petrův nástupce, který má od Pána Ježíše poslání zajišťovat jednotu biskupského sboru, chránit univerzální společenství všech církví a předsedat mu,¹ musí vytvářet předpoklady pro realizaci této svaté touhy.

Náš Pán Ježíš Kristus totiž založil církev, lid shromážděný v jednotě Otce i Syna i Ducha Svatého,² jako „svátost neboli znamení a nástroj vnitřního spojení s Bohem a jednoty celého lidstva.“³ Každé rozdělení mezi pokřtěnými v Ježíše Krista je zraněním samotného bytí i poslání církve. Vždyť „toto rozdělení zřejmě odporuje Kristově vůli, je pohoršením světu a poškozuje svatou věc hlásání evangelia všemu stvoření.“⁴ Právě proto Pán Ježíš, dříve než prolil svou krev za spásu světa, prosil Otce za jednotu svých učedníků.⁵

Principem jednoty, který utváří církev jako společenství, je Duch Svatý.⁶ On je základem jednoty věřících v učení apoštolů, v lámání chleba a v modlitbě.⁷ Avšak církev, analogicky k tajemství vtěleného Slova, není společenstvím jen neviditelným a duchovním, ale i viditelným.⁸ „Je to společnost vybavená hierarchickými orgány i Kristovo tajemné tělo, viditelné shromáždění i duchovní společenství, pozemská církev i církev obdařená nebeskými dary. Nelze ji však považovat za dvě rozdílné věci, nýbrž to obojí tvoří jedinou složenou skutečnost, srůstající z lidského a božského prvku.“⁹ Společenství pokřtěných v učení apoštolů a v lámání eucharistického chleba se viditelně projevuje poutem ve vyznávání víry v její integritě, v slavení všech svátostí ustanovených Kristem a v řízení kolegiem biskupů spojených s jejich hlavou, kterou je papež.¹⁰

Jediná Kristova církev, kterou ve Vyznání víry vyznáváme jako jednu, svatou, všeobecnou a apoštolskou, „subsistuje (*subsistit*, uskutečňuje se) v katolické církvi a je řízena Petrovým nástupcem a biskupy ve společenství s ním. Ovšem i mimo její

¹ Srov. II. Vatikánský koncil. Věřoučná konstituce o církvi *Lumen gentium* (21. listopadu 1964), č. 23. *Dokumenty II. vatikánského koncilu*. Praha: Zvon, 1995; KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY. List *Communione notio*, č. 12, 13.

² Srov. *Lumen gentium* (dále jen „LG“), č. 4; II. Vatikánský koncil. Dekret o ekumenismu *Unitatis redintegratio* (21. listopadu 1964), č. 2. *Dokumenty II. vatikánského koncilu*. Praha: Zvon, 1995

³ LG 1.

⁴ *Unitatis redintegratio* (dále jen „UR“), č. 1.

⁵ Srov. Jan 17, 20–21; UR 2.

⁶ Srov. LG 13.

⁷ Srov. *tamtéž*; Sk 2, 42.

⁸ Srov. LG 8; List *Communione notio*, č. 4.

⁹ LG 8.

¹⁰ Srov. CIC, kán. 205; LG 13, 14, 21, 22; UR 2, 3, 4, 15, 20; II. Vatikánský koncil. Dekret o pastýřské službě biskupů v církvi *Christus Dominus* (28. října 1965), č. 4. *Dokumenty II. vatikánského koncilu*. Praha: Zvon, 1995; *tentýž*, Dekret o misijní činnosti církve *Ad gentes* (7. prosince 1965), č. 22, *tamtéž*.

organismus je mnoho prvků posvěcení a pravdy, které jako dary vlastní Kristově církvi vybízejí ke katolické jednotě.“¹¹

Ve světle takovýchto ekleziologických principů se touto apoštolskou konstitucí vydává všeobecně závazné ustanovení, které upravuje zřízení a život osobních ordinariátů pro ty anglikánské věřící, kteří si přejí korporativně vstoupit do plného společenství s katolickou církví. Toto ustanovení je doplněno Komplementárními normami vydanými Apoštolským stolcem.

I. § 1. Osobní ordinariáty pro anglikány, kteří vstupují do plného společenství s katolickou církví, zřizuje Kongregace pro nauku víry v rámci územních hranic určité biskupské konference a po předchozí konzultaci s touto konferencí.

§ 2. Na území jedné biskupské konference může být podle potřeb zřízen jeden ordinariát, nebo více ordinariátů.

§ 3. Každý ordinariát je *ipso iure* veřejnou právníckou osobou; právně je připodobněn diecézi.¹²

§ 4. Ordinariát je tvořen věřícími laiky, duchovními a členy společností zasvěceného života či společností apoštolského života, kteří původně patřili do anglikánského společenství a nyní jsou v plném společenství s katolickou církví, anebo přijímají iniciační svátosti v jurisdikci samotného ordinariátu.

§ 5. Autentickým vyjádřením katolické víry vyznávané členy ordinariátu je *Katechismus katolické církve*.

II. Osobní ordinariát se řídí normami všeobecného práva a touto apoštolskou konstitucí a je podřízen Kongregaci pro nauku víry a ostatním dikasteriím Římské kurie v souladu s jejich kompetencemi. Platí pro něj i výše zmíněné Komplementární normy a případně další specifické normy vydané pro každý ordinariát.

III. Aniž by se tím vylučovalo slavení liturgie podle římského ritu, ordinariát má oprávnění slavit eucharistii a ostatní svátosti, denní modlitbu církve a další liturgické úkony podle liturgických knih vlastních anglikánské tradici a schválených Apoštolským stolcem, aby tak v katolické církvi dále žily duchovní, liturgické a pastorační tradice anglikánského společenství jako cenný dar živící víru jejích členů a jako bohatství ke vzájemnému sdílení.

IV. Osobní ordinariát je svěřen do pastýřské péče ordináře, kterého jmenuje papež.

¹¹ LG 8; UR 1, 3, 4; KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY. Deklarace o jedinečnosti a spásonosné univerzalitě Ježíše Krista a církve *Dominus Jesus* (6. srpna 2000), č. 16. Praha: ČBK, 2000.

¹² Srov. JAN PAVEL II. Apoštolská konstituce *Spirituali militum curae* (21. dubna 1986), I § 1.

V. Pravomoc (*potestas*) ordináře je:

- a) *řádna*: spojená ze samého práva s úřadem, který mu byl svěřen papežem pro vnitřní i pro vnější fórum;
- b) *zástupná*: vykonávaná jménem papeže;
- c) *osobní*: vykonávaná vůči všem, kdo patří do ordinariátu.

Tato pravomoc je vykonávána společně (*cumulative*) s pravomocí místního diecézního biskupa v případech, které stanovují Komplementární normy.

VI. § 1. Ti, kteří vykonávali službu anglikánských jáhnů, kněží nebo biskupů, odpovídají požadavkům stanoveným kanonickým právem¹³ a nebrání jim iregularity a jiné překážky,¹⁴ mohou být ordinářem přijati jako kandidáti svátosti svěcení v katolické církvi. Pro ženaté duchovní se musí dodržovat normy encykliky Pavla VI. *Sacerdotalis coelibatus*, č. 42¹⁵ a deklarace *In June*.¹⁶ Neženatí duchovní se musí podříditi normě celibátu duchovních podle kán. 277, § 1.

§ 2. Při plném dodržení disciplíny celibátu duchovních, závazném v latinské církvi, ať ordinář *pro regula* připouští k přijetí kněžského svěcení jen neženaté muže. Může podle objektivních kritérií schválených Apoštolským stolcem předložit papeži žádost, aby v jednotlivých případech připustil k přijetí kněžského svěcení i ženaté muže, a udělil tak derogaci ustanovení kán. 277, § 1.

§ 3. Inkardinace duchovních se řídí normami kanonického práva.

§ 4. Kněží inkardinovaní do ordinariátu, tvořící jeho presbyterium, mají rovněž udržovat vztah jednoty s presbyteriem diecéze, na jejímž území vykonávají svou službu; mají podporovat společné pastorační a charitativní iniciativy a aktivity, které mohou být předmětem dohod uzavřených mezi ordinářem a místním diecézním biskupem.

§ 5. Kandidáti přijetí svátosti svěcení v ordinariátu procházejí formací spolu s ostatními (diecézními) seminaristy, zvláště v oblasti naukové a pastorační formace. Pro respektování zvláštních potřeb seminaristů ordinariátu a jejich formace v anglikánské tradici může ordinariát stanovit programy, které se budou rozvíjet v samotném kněžském semináři, nebo také může zřizovat formační domy spojené s již existujícími katolickými teologickými fakultami.

VII. Ordinář může se souhlasem Apoštolského stolce zřizovat nové společnosti zasvěceného života a společnosti apoštolského života a umožňovat jejich členům svátost svěcení podle norem kanonického práva. Společnosti zasvěceného života

¹³ Srov. CIC, kán. 1026–1032.

¹⁴ Srov. CIC, kán. 1040–1049.

¹⁵ Srov. AAS 59 (1967), s. 674.

¹⁶ Srov. KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY. Deklarace z 1. dubna 1981, in: *Enchiridion Vaticanum* 7, č. 1213.

pocházející z anglikánství, které jsou nyní v plném společenství s katolickou církví, mohou být na základě oboustranného souhlasu podřízeny jurisdikci ordináře.

VIII. § 1. Při dodržení norem práva může ordinář po vyslechnutí mínění místního diecézního biskupa a se souhlasem Apoštolského stolce zřizovat osobní farnosti pro pastýřskou péči o věřící, kteří patří do ordinariátu.

§ 2. Faráři ordinariátu mají veškerá práva a povinnosti vymezené Kodexem kanonického práva, které se v případech stanovených Komplementárními normami vykonávají v pastorační spolupráci s faráři diecéze, na jejímž území se nachází osobní farnost ordinariátu.

IX. Jak laici, tak také společnosti zasvěceného života a společnosti apoštolského života, které pocházejí z anglikánství a přejí si patřit k osobnímu ordinariátu, musí tuto svou vůli vyjádřit písemně.

X. § 1. Při řízení pomáhá ordináři správní rada, která se řídí stanovami schválenými ordinářem a potvrzenými Apoštolským stolcem.¹⁷

§ 2. Správní rada, jíž předsedá ordinář, se skládá alespoň ze šesti kněží a vykonává funkce stanovené Kodexem kanonického práva pro kněžskou radu a pro sbor poradců i funkce specifikované v Komplementárních normách.

§ 3. Ordinář musí ustanovit ekonomickou radu podle normy Kodexu kanonického práva a s úlohami jím stanovenými.¹⁸

§ 4. Pro podporu spolupráce s věřícími v ordinariátu musí být ustanovena pastorační rada.¹⁹

XI. Ordinář se každých pět let má dostavit do Říma na návštěvu *ad limina Apostolorum* a prostřednictvím Kongregace pro nauku víry, a to také ve spojení s Kongregací pro biskupy a s Kongregací pro evangelizaci národů, má předložit papežovi zprávu o stavu ordinariátu.

XII. Pro soudní kauzy je kompetentním soudem soud diecéze, kde má trvalé kanonické bydliště jedna ze stran, ledaže by ordinariát zřídil svůj vlastní soud. V tomto případě odvolacím soudem je ten, který určí ordinariát a schválí Apoštolský stolec.

XIII. Dekret zřizující ordinariát určí sídlo ordinariátu a – považuje-li to za vhodné – také jeho hlavní kostel.

Chceme, aby tyto naše dispozice a normy byly platné a účinné nyní i v budoucnosti, a to – v případě potřeby – bez ohledu na ustanovení apoštolských konstitucí a

---

¹⁷ Srov. CIC, kán. 495–502.

¹⁸ Srov. CIC, kán. 492–494.

¹⁹ Srov. CIC, kán. 511.

výnosů daných mými předchůdci, jakož i dalších norem, a to i těch, které jsou hodny zvláštní zmínky nebo vyžadují derogaci.

Dáno v Římě u sv. Petra 4. listopadu 2009, v den památky sv. Karla Boromejského.

BENEDICTUS PP XVI

KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY
KOMPLEMENTÁRNÍ NORMY K APOŠTOLSKÉ KONSTITUCI *ANGLICANORUM
COETIBUS*

Podřízenost Apoštolskému stolci

Článek 1

Každý ordinariát je podřízen Kongregaci pro nauku víry a udržuje těsné vztahy se všemi římskými dikasterii v souladu s jejich kompetencemi.

Vztahy s biskupskými konferencemi a s diecézními biskupy

Článek 2

§ 1. Ordinariát se řídí směrnicemi národní biskupské konference, nakolik jsou slučitelné s normami obsaženými v apoštolské konstituci *Anglicanorum coetibus*.

§ 2. Ordinář je členem příslušné biskupské konference.

Článek 3

Při výkonu svého úřadu má ordinář udržovat úzké svazky společenství s biskupem diecéze, kde je ordinariát přítomen, aby koordinoval svou pastorační činnost s pastoračním plánem diecéze.

Ordinář

Článek 4

§ 1. Ordinářem může být biskup nebo kněz jmenovaný papežem *ad nutum Sanctae Sedis* z trojice jmen zasláného správní radou. Uplatňují se na něj kánony 383–388, 392–394 a 396–398 Kodexu kanonického práva.

§ 2. Ordinář má právo inkardinovat do ordinariátu anglikánské duchovní, kteří vstoupili do plného společenství s katolickou církví, a kandidáty patřící do ordinariátu, které navrhuje pro přijetí svátosti svěcení.

§ 3. Po vyslechnutí biskupské konference a po obdržení souhlasu správní rady a schválení Apoštolským stolcem může ordinář, pokud to považuje za potřebné, zřídit územní děkanáty, které jsou vedeny ordinářovým delegátem a zahrnují věřící z více osobních farností.

Věřící ordinariátu

Článek 5

§ 1. Věřící laici pocházející z anglikanismu, kteří si přejí patřit do ordinariátu, mají být po vykonaném vyznání víry a – při zachování ustanovení kán. 845 – po přijetí iniciačních svátostí zapsáni do příslušného ordinariátního registru. Ti, kteří byli v minulosti pokřtěni jako katolíci mimo ordinariát, nemohou být do něho řádně přijati jako členové, ledaže by byli spjati s rodinou patřící do ordinariátu.

§ 2. Věřící laici a členové společností zasvěceného života a společností apoštolského života jsou při spolupráci na farních nebo diecézních pastoračních či charitativních aktivitách podřízeni diecéznímu biskupovi nebo místnímu faráři, a proto v tomto případě se pravomoc posledně jmenovaných vykonává společně (*cumulative*) s pravomocí ordináře a faráře ordinariátu.

Klérus

Článek 6

§ 1. Pro připuštění kandidátů k přijetí svátosti svěcení musí ordinář získat souhlas správní rady. S ohledem na anglikánskou církevní tradici a zkušenost může ordinář předložit Svatému otci žádost o připuštění ženatých mužů k přijetí kněžského svěcení v ordinariátu; musí tomu předcházet proces zkoumání založený na objektivních kritériích a potřebách ordinariátu. Taková kritéria stanovuje ordinariát po konzultaci s místní biskupskou konferencí a musí být schválena Apoštolským stolcem.

§ 2. Ti, kdo byli vysvěceni v katolické církvi a následně přilnuli k anglikánskému společenství, nemohou být připuštěni k výkonu posvátné služby v ordinariátu. Anglikánští duchovní, kteří se nacházejí v neregulární manželské situaci, nemohou být připuštěni k přijetí svátosti svěcení v ordinariátu.

§ 3. Kněží inkardinovaní v ordinariátu dostávají potřebná oprávnění od ordináře.

Článek 7

§ 1. Ordinář má zajistit patřičnou odměnu duchovním inkardinovaným do ordinariátu a postarat se o jejich sociální pojištění, které by je zabezpečilo pro případ nemoci, invalidity nebo staroby.

§ 2. Ordinář se může s biskupskou konferencí dohodnout na případných zdrojích nebo fondech použitelných pro zabezpečení ordinariátního kléru.

§ 3. V případě potřeby mohou kněží se souhlasem ordináře vykonávat světské zaměstnání, které je slučitelné s výkonem kněžské služby (srov. CIC, kán. 286).

Článek 8

§ 1. I když kněží patří k ordinariátnímu presbyteriu, mohou být zvoleni za členy kněžské rady diecéze, na jejímž území vykonávají pastýřskou péči o věřící ordinariátu (srov. CIC, kán. 498, § 2).

§ 2. Kněží a jáhni inkardinovaní do ordinariátu mohou, podle způsobu určeného diecézním biskupem, být členy pastorační rady diecéze, na jejímž území vykonávají svou službu (srov. CIC, kán. 512, § 1).

Článek 9

§ 1. Kdekoli se to považuje za vhodné pro pastýřskou péči o věřící, mají duchovní inkardinovaní do ordinariátu být k dispozici pro pomoc diecézi, kde mají kanonické trvalé nebo přechodné bydliště. V tomto případě jsou podřízeni diecéznímu biskupovi pro to, co se týká pastoračního pověření nebo úkolu, který dostanou.

§ 2. Pokud se to někde považuje za vhodné, mohou duchovní inkardinovaní do diecéze nebo do společnosti zasvěceného života či společnosti apoštolského života s písemným souhlasem svého biskupa respektive svého představeného spolupracovat při pastorační péči ordinariátu. V tomto případě jsou podřízeni ordináři pro to, co se týká pastoračního pověření nebo svěřeného úkolu.

§ 3. V případech uvedených v předchozích paragrafech má být uzavřena písemná dohoda mezi ordinářem a diecézním biskupem nebo představeným společnosti zasvěceného života či společnosti apoštolského života, kde se jasně vymezí hranice spolupráce a vše, co se týká hmotného zabezpečení.

Článek 10

§ 1. Formace ordinariátního kléru musí dosáhnout dvou cílů: 1) společné formace s diecézními seminaristy podle místních podmínek; 2) formace ve zvláště hodnotných aspektech anglikánské tradice realizované v plné harmonii s katolickou tradicí.

§ 2. Kandidáti kněžství prochází teologickou formací spolu s ostatními seminaristy v kněžském semináři nebo na teologické fakultě na základě dohody mezi ordinářem a diecézním biskupem nebo zainteresovanými biskupy. Pro předávání anglikánské tradice mohou kandidáti dostat zvláštní kněžskou formaci podle specifického programu v samotném kněžském semináři, nebo ve formačním domě zřízeném za tímto účelem se souhlasem správní rady.

§ 3. Ordinariát má mít svou *Ratio institutionis sacerdotalis* schválenou Apoštolským stolcem a každý formační dům má vypracovat svá pravidla schválená ordinářem (srov. CIC, kán. 242, § 1).

§ 4. Ordinář může přijmout jako seminaristy pouze ty věřící, kteří patří do některé osobní farnosti ordinariátu, anebo ty, kdo pocházejí z anglikánství a vstoupili do plného společenství s katolickou církví.

§ 5. Ordinariát pečuje o stálou formaci svých duchovních rovněž účastí na programech připravovaných za tímto účelem na úrovni biskupské konference nebo diecézního biskupa.

Bývalí anglikánští biskupové

Článek 11

§ 1. Bývalý anglikánský biskup, který je ženatý, může být jmenován ordinářem. V tomto případě je v katolické církvi vysvěcen na kněze a vykonává pastýřskou a svátostnou službu v ordinariátu s plnou jurisdikční autoritou.

§ 2. Bývalý anglikánský biskup, který patří do ordinariátu, může být pozván, aby pomáhal ordináři ve správě ordinariátu.

§ 3. Bývalý anglikánský biskup, který patří do ordinariátu, může být zván k účasti na zasedáních biskupské konference příslušného území stejným způsobem jako emeritní biskup.

§ 4. Bývalý anglikánský biskup, který patří do ordinariátu a který nebyl vysvěcen na biskupa v katolické církvi, může požádat Apoštolský stolec o povolení užívat biskupské insignie.

Správní rada

Článek 12

§ 1. Správní rada má podle stanov schválených ordinářem práva a pravomoci, které podle Kodexu kanonického práva přísluší kněžské radě a sboru poradců.

§ 2. Kromě těchto pravomocí potřebuje ordinář souhlas správní rady pro:

- a) připuštění kandidáta k přijetí svátosti svěcení;
- b) zřízení nebo zrušení osobní farnosti;
- c) zřízení nebo zrušení formačního domu;
- d) schválení formačního programu.

§ 3. Ordinář kromě toho má vyslechnout názor správní rady ve věci směřování pastorace v ordinariátu a podnětů pro zásady formace duchovních.

§ 4. Správní rada má rozhodující hlas:

- a) při určení trojice jmen zasílaných Apoštolskému stolci pro jmenování ordináře;
- b) při vypracování návrhů na změnu Komplementárních norem ordinariátu, které se předkládají Apoštolskému stolci;
- c) při redakci Stanov správní rady, Stanov pastorační rady a Pravidel formačních domů.

§ 5. Složení správní rady je určeno jejími stanovami. Polovinu jejich členů volí kněží ordinariátu.

Pastorační rada

Článek 13

§ 1. Ordinářem zřízená pastorační rada vyslovuje své mínění o pastoračních aktivitách ordinariátu.

§ 2. Pastorační radě předsedá ordinář. Rada se řídí stanovami schválenými ordinářem.

Osobní farnosti

Článek 14

§ 1. Faráři může při pastorační starosti o farnost pomáhat farní vikář jmenovaný ordinářem; ve farnosti má být zřízena pastorační rada a ekonomická rada.

§ 2. Když není farní vikář, může v případě nepřítomnosti, zabránění výkonu nebo smrti faráře, pokud je to třeba, prozatímně převzít řízení osobní farnosti farář toho území, na němž se nachází kostel osobní farnosti (srov. CIC, kán. 541 – pozn. překl.).

§ 3. Pro zajištění pastorační péče o věřící, kteří se nacházejí na území diecéze, kde nebyla zřízena osobní farnost, může ordinář po vyslechnutí názoru diecézního biskupa zřídit kvazifarnost (srov. CIC, kán. 516, § 1).

Papež Benedikt XVI. schválil při audienci udělené níže podepsanému kardinálovi prefektovi předkládané Komplementární normy k apoštolské konstituci Anglicanorum coetibus, o nichž bylo rozhodnuto na řádném zasedání kongregace, a nařídil jejich zveřejnění.

Dáno v Římě, v sídle Kongregace pro nauku víry, dne 4. listopadu 2009, v den památky sv. Karla Boromejského

kard. WILLIAM LEVADA
prefekt

✠ LUIS F. LADARIA, S.J.
*titulární arcibiskup z Thibiky
sekretář*